

Radnóti Miklós eclogái - bevezető óra

Feketéné Földesi

Judit

Feketéné Földesi Judit küldte be 2025. 05. 05., h - 10:44 időpontban

Terv típusa

Óraterv

Bővebb szakterület

Nem jellemző

Témakör, tanulási terület

Műfajelmélet, verselemzés

Évfolyam

12. évfolyam

Tanulási, fejlesztési célok

Az óra végére a diákok képesek lesznek az ecloga műfaji jellegzetességeinek felismerésére, bemutatására.

Fogalmak

ecloga, időmértékes verselés, hexameter

Szükséges eszközök

füzet, szöveggyűjtemény, okostábla

Bevezető rész, előkészítés

- **2 perc** - Adminisztráció jelenlét felszerelés
- **2 perc** - Az óra céljának meghatározása:
 - Megismertetni a tanulókat az ecloga műfajával, történetével és Radnóti eclogáinak jelentőségével.
 - A hexameter szerkezetének megértetése.
 - Az *Első ecloga* értelmezése: tematikai, formai és hangulati szempontból.
 - Kreatív gondolkodás ösztönzése a házi feladaton keresztül.
- **Ráhangelődés a tanórára**
- **Előző órai ismeretek felidézése néhány mondatban (Radnóti élete)**

Megvalósítás részletes tervezése

1. Ráhangelődés / Bevezetés (5 perc)

- Rövid beszélgetés: Mit jelent az, hogy „idill”? Ismernek-e pásztorokat/természetábrázolást irodalomból?
- Bevezető kérdés: „Milyen lehet pásztoridillt írni egy világháború idején?”

2. Műfaji áttekintés - Az ecloga (6 perc)

Tanári magyarázat:

- Az **ecloga** eredetileg antik lírai műfaj, a római költészetben Vergilius tette híressé.
- Pásztori költemény, gyakran párbeszédes formájú, idilli hangulatot áraszt.
- Az idill sokszor feszültségbe kerül a valósággal – ez Radnótinál különösen hangsúlyos.

Kulcsszavak a táblára:

- ecloga
- pásztori
- idill
- antik hagyomány
- dialogikus forma

3. A hexameter magyarázata (6 perc)

9. évfolyamon tanultak felelevenítése

- A **hexameter** időmértékes verssor, 6 verslábból áll, daktilusok és spondeusok váltakoznak.
- Az utolsó előtti versláb **mindig daktilus**, az utolsó **spondeus vagy trocheus**.

Gyakorló feladat:

- Egy Radnóti-hexameter ("Régen láttalak erre, kicsalt a rigók szava végre?") közös tagolása, verslábak megjelölése.

4. Az Első ecloga elemzése (20 perc)

- **Szempontok:**
 - **Forma:** hexameter, ecloga párbeszédes formája.
 - **Szereplők:** Pásztor és a Költő
 - **Téma:** értelmiségi lét, háborús fenyegetettség, morális felelősség.

- **Hangulat:** melankolikus, feszültséggel teli, de intellektuálisan fegyelmezett.
- **Tanári kérdések a szöveghez (válaszokat diákokkal együtt keresve):**
 - Ki beszél és kihez?
 - Mi a konfliktus a két szereplő között? Miből adódik? Valós-e ez a konfliktus?
 - Hogyan jelenik meg a háború árnyéka a versben?
 - Melyik magyar költőre ismersz a versben?
 - Mit jelképez a tölgy?
 - Milyen színek jelennek meg?
 - Milyen évszak jelenik meg a versben?
- **Rövid tanári összegzés:**
 - Radnóti az antik műfajt kortárs tartalommal tölti meg.
 - A 21. században is érvényes mondanivalót hordoz.

5. Óra zárása, házi feladat (5 perc)

Házi feladat:

A tanuló készítsen egy plakátot a canva.com-on Radnóti Miklós eclogáiról!

- Tartalmazza:
 - Radnóti neve,
 - az „ecloga” szó magyarázata,
 - az *Első ecloga* egyik idézete,
 - képi elem(ek), mely(ek) megjelenítik a vers hangulatát, tartalmát, mondanivalóját.

Leadás: a Kréta levelező rendszerén keresztül PDF-ben vagy link formájában a következő órára.

Tananyagkészítéshez és az órai munkához használt alkalmazás

Canva

ChatGPT

Értékelési terv

3 perc

Frontális beszélgetés

- **Pozitívumok kiemelése.**
- **Fejlesztendő területek kiemelése.**

- **Tanulnivaló tananyag pontosítása.**
- **Érdeklődés, hogy milyen nehézségeket látnak a tanulók az elsajátítandó tananyagban.**

Feladatok

Házi feladat:

A tanuló készítsen egy plakátot a canva.com-on Radnóti Miklós eclogáiról!

- Tartalmazza:
 - Radnóti neve,
 - az „ecloga” szó magyarázata,
 - az *Első ecloga* egyik idézete,
 - képi elem(ek), mely(ek) megjelenítik a vers hangulatát, tartalmát, mondanivalóját.

Közismereti tantárgy(ak)
magyar nyelv és irodalom